

ПРИЗНАЧЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

SETTING BUSINESS-PLANNING

Анотація. Розглянуто призначення бізнес-планування. Встановлено, що складання бізнес-плану сприяє вивченню підприємцями місткості й перспектив розвитку майбутнього ринку збуту. Досліджено, що ціль розробки стратегічного плану і бізнес-плану – спланувати господарську діяльність фірми на найближчий і віддалений періоди відповідно до потреб ринку і можливостями одержання необхідних ресурсів.

Ключові слова: бізнес-планування, ринкова економіка, фінансовий план, підприємство

Abstract. Setting is considered business-planning. It is set that the stowage of businessplan assists the study of capacity and prospects of future market of sale development businessmen. Investigational, that aim of development of strategic plan and businessplan - to plan economic activity of firm on the nearest and remote periods in accordance with the necessities of market and by possibilities of receipt of necessary resources.

Keywords: business-planning, market economy, financial plan, enterprise

Постановка проблеми. На нинішньому етапі розвитку економіки України, в умовах світової та вітчизняної фінансової кризи, зростання конкуренції на ринку товарів та послуг становиться актуальним проведення бізнес-планування роботи підприємств незалежно від форм власності. Кожна фірма, здійснюючи свою діяльність, зобов'язана чітко представляти потребу в перспективі у фінансових, матеріальних, трудових та інтелектуальних ресурсах, джерела їх отримання, а також уміти точно розраховувати ефективність використання наявних засобів у процесі роботи фірми.

У ринковій економіці підприємці не можуть домогтися стабільного успіху, якщо не будуть чітко й ефективно планувати свою діяльність, постійно збирати і акумулювати інформацію, як про стан цільових ринків, положення на них конкурентів, так і про власні перспективи і можливості. Одним з широко застосовуваних інструментів планування та узагальнення інформації в сучасній економіці є бізнес-план.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти досліджували такі вчені, як: Афанасьєв М. В., Плоха О. Б., Бойчик І. М., Бригхем Ю. Ф., Величко В. В., Гетьман О. О., Шаповал В. М. та ін. Але враховуючи цінність праць вчених багато питань залишаються відкритими або дискусійними.

Виклад основного матеріалу. Бізнес-план – це письмовий документ, у якому викладено сутність підприємницької ідеї, шляхи й засоби її реалізації та охарактеризовано ринкові, виробничі, організаційні та фінансові аспекти майбутнього бізнесу, а також особливості управління ним [4, с. 63-64].

Бізнес-планування має містити аналіз проблем, з якими фірма може зіткнутися в майбутньому. Кожна з наведених проблем повинна мати запропоновані способи їх розв'язання. Складання бізнес-плану сприяє вивченню підприємцями місткості й перспектив розвитку майбутнього ринку збуту. Це досягається на основі оцінки витрат на виготовлення й реалізацію продукції, зіставлення їх з можливими цінами на ринках збуту. Визначення потенційної прибутковості підприємницької діяльності в поєднанні з виявленням очікуваних проблем від початку справи робить планування максимально реальним. Розробка системи оціночних показників ефективності власної діяльності

дозволить звести до мінімуму ризик, пов'язаний з проведенням даного комерційного проекту.

Бізнес-плани можна класифікувати за певними ознаками: за сферою бізнесу; за масштабами бізнесу; за характеристиками продукту бізнесу. У процесі розробки бізнес-плану виділяють три стадії: початкову, підготовчу, основну.

У структурі бізнес-плану, як правило, виділяють такі складові: титульний аркуш; зміст бізнес-плану; резюме; галузь, фірма та її продукція (послуги); дослідження ринку; маркетинг-план; виробничий план; організаційний план; оцінка ризиків; фінансовий план; додатки.

Ключовим розділом бізнес-плану є фінансовий план. Головна мета фінансового плану – узагальнити основні положення всіх попередніх розділів бізнес-плану, зводячи їх в одне ціле у вартісній формі, та обґрунтувати доцільність реалізації даного "підприємницького проекту з економічного погляду.

Таким чином, ціль розробки стратегічного плану і бізнес-плану – спланувати господарську діяльність фірми на найближчий і віддалений періоди відповідно до потреб ринку і можливостями одержання необхідних ресурсів.

Задачами стратегічними плану і бізнес – плану є:

- сформулювати довгострокові і короткострокові цілі фірми, стратегію і тактику їхнього досягнення;
- визначити конкретні напрямки діяльності фірми, цільові ринки і місце фірми на цих ринках
- вибрати асортимент і визначити показники товарів і послуг, що будуть запропоновані фірмою споживачам;
- оцінити виробничі і невиробничі витрати;
- визначити склад маркетингових заходів щодо вивчення ринку, стимулюванню продажів, ціноутворенню і т. п.;
- оцінити фінансове положення фірми і відповідність наявних фінансових і матеріальних ресурсів можливостям досягнення поставлених цілей і т.д. [4, с. 68-69].

Бізнес – план виконує наступні основні функції, а саме:

- є інструментом, за допомогою якого підприємець може оцінити фактичні результати діяльності за визначений період;
- може бути використаний для розробки концепції ведення бізнесу в перспективі;
- є засобом добування фінансових ресурсів;
- являє собою інструмент реалізації стратегії підприємства.

Можна констатувати, що на сьогоднішній день нестабільність факторів навколишнього середовища вимагає від підприємств детального прогнозування своєї стратегічної та поточної діяльності, врахування загроз і можливостей подальшого розвитку та досягнення поставлених цілей.

Сучасність вимагає від менеджменту будь-якої організації вміння приймати відповідні управлінські рішення. Важливим елементом стратегічного планування, який вирішальною мірою може передбачати реакцію підприємства на вимоги зовнішнього середовища та підтримувати його відповідну поведінку на ринку, є бізнес-планування, яке можна розглядати як дієвий інструмент сучасного менеджменту, завдяки якому підприємства можуть визначити мету і завдання свого функціонування, розробляти систему заходів щодо поліпшення результатів діяльності або запобігання небажаним явищам.

Висновки. Бізнес-план являє собою письмовий документ, у якому викладено сутність підприємницької ідеї, шляхи й засоби її реалізації та охарактеризовано ринкові, виробничі, організаційні та фінансові аспекти майбутнього бізнесу, а також особливості управління ним. Наявність обґрунтованого бізнес-плану сприяє залученню капіталу, визначенню планів на майбутнє, ретельному вивченню передбачуваних ризиків і можливих труднощів, які можуть перешкодити практичній реалізації бізнес-проекту. Його

впровадження дозволить значно підвищити ефективність діяльності підприємства, його конкурентоспроможність і скоротити витрати. Різні аспекти практики складання бізнес-планів, свідчать, що цей план є невід'ємною частиною планування, одним з найважливіших документів, розроблювальних на підприємстві, є ефективним інструментом керування, допомагає підприємству, визначати перспективи росту своєї справи, контролювати поточну ситуацію.

Список використаних джерел

1. Афанасьєв М. В., Плоха О. Б. Економіка підприємства: навч.-метод. посіб. / М. В. Афанасьєв. Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ВД «Інжек», 2014. – 320 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. М. Бойчик. Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К.: Атіка, 2012. – 528 с.
3. Бригхэм Ю. Ф. Финансовый менеджмент: пер. с англ. / Ю. Ф. Бригхэм, М. С. Эрхардт. – СПб.: М.; Нижний Новгород; Воронеж: Питер, 2011. – 959 с.
4. Величко В. В. Економіка підприємства: навч. посіб. / В. В. Величко. – Х.: ХНАМГ, 2015. – 169 с.
5. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. 2-ге видання. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 488 с.